

ТЕМА: ЗОБРАЖЕННЯ ВІДЧУЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В НОВЕЛІ «ПЕРЕВТІЛЕННЯ». ОБРАЗ ГРЕГОРА ЗАМЗИ: ПРОБЛЕМНІСТЬ, МЕТАФОРИЧНІСТЬ, СИМВОЛІЧНІСТЬ. РОЗКРИТТЯ У ТВОРІ СВІТОВОГО БУТТЯ ЯК АБСУРДНОГО. ОСОБЛИВОСТІ КОМПОЗИЦІЇ, ФУНКЦІЇ ФАНТАСТИКИ. ХАРАКТЕРНІ РИСИ СТИЛЮ Ф. КАФКИ, ПОЄДНАННЯ РЕАЛІСТИЧНИХ І МІФОЛОГІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ГРОТЕСКНОМУ СВІТІ

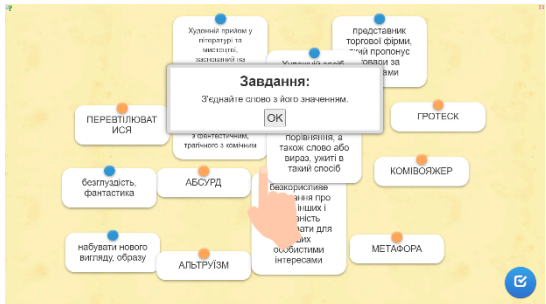
Мета:

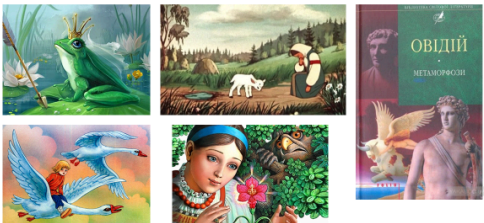
- *ознайомити здобувачів освіти з особливостями «кафкіанського» світу, композицією та морально-етичними проблемами новели «Перевтілення»;*
- *розвивати вміння характеризувати персонажів новели, будувати зв'язну розповідь, використовуючи опору;*
- *виховувати вміння співпереживати оточуючим, любити близьких.*

Тип заняття: комбінований

Обладнання: ноутбук, мультимедійна дошка, смартфони в здобувачів освіти, роздатковий матеріал, вчительська презентація.

Етап уроку	Хід уроку	Вчительська презентація, онлайн-завдання
I. Початок заняття. I.1 Організаційний момент.	Привітання. Перевірка наявності здобувачів освіти на занятті. Слово викладача.	ТЕМА УРОКУ: ЗОБРАЖЕННЯ ВІДЧУЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В НОВЕЛІ «ПЕРЕВТІЛЕННЯ». ОБРАЗ ГРЕГОРА ЗАМЗИ: ПРОБЛЕМНІСТЬ, МЕТАФОРИЧНІСТЬ, СИМВОЛІЧНІСТЬ. РОЗКРИТТЯ У ТВОРІ СВІТОВОГО БУТТЯ ЯК АБСУРДНОГО. ОСОБЛИВОСТІ КОМПОЗИЦІЇ, ФУНКЦІЇ ФАНТАСТИКИ. ХАРАКТЕРНІ РИСИ СТИЛЮ Ф. КАФКИ, ПОЄДНАННЯ РЕАЛІСТИЧНИХ І МІФОЛОГІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ГРОТЕСКНОМУ СВІТІ.
I.2 Актуалізація опорних знань.	Повторення вивченого раніше. Інтерактивна вправа «Мозковий штурм». Що таке модернізм? Хто є засновниками модернізму в галузі художньої прози? Які основні риси модернізму в літературі? Які літературно-мистецькі напрямки модернізму ви знаєте? Коли і де жив Франц Кафка? Яка творча спадщина Ф. Кафки?	

I.3 Перевірка домашнього завдання. (с. 37 завдання 6)	Як називають Кафку? Яка головна тема творчості письменника? Розв'язування кроссенсу. Складіть зв'язну розповідь про життєвий і творчий шлях Ф. Кафки за ланцюгом зображень (кроссенс).	
I.4 Мотивація пізнавальної діяльності. Повідомлення теми і мети.	Проблемне запитання. Вираження власної думки стосовно епіграфу до уроку. Як ви розумієте слова Ф. Кафки, які є епіграфом до заняття? <i>«Тільки люди, яких уразила однакова недуга, розуміють одне одного»</i> Яке відношення мають ці слова автора до сьогодення заняття? Повідомлення теми, мети, і завдань заняття. Пояснення актуальності теми та обговорення цілей заняття..	
II. Основна частина. Опрацювання нового матеріалу.	II. 1 Словникова робота. З'єднати слово з його значенням. Самостійне виконання завдання. (Здобувачі освіти працюють зі смартфонами. Посилання на вправу https://learningapps.org/watch?v=ppez71nkk21) - Перевтілюватися - Абсурд - Альтруїзм - Комівояжер - Гротеск - Метафора	

	II. 2 Проблемне питання. Чи є тема перевтілення новою в літературі? Відповідь аргументуйте прикладами. Що сприяло зворотньому перевтіленню в цих творах? (любов близьких) Чи мав такий шанс Грегор Замза?	ТЕМА ПЕРЕВТІЛЕННЯ У ЛІТЕРАТУРІ
	II.3 Створення паспорта твору. Робота в парах. Об'єднайтесь в пари та заповніть паспорт оповідання. Напрямок-модернізм Течія- експресіонізм Літературний рід - епос Жанр - новела Тема – <i>трагічна самотність особистості та знецінення людського життя</i> Ідея – <i>відчуженість людей, байдужість, душевна черствість, трагізм буття «маленької людини», відсутність щирості між найріднішими людьми.</i> Головні герої – <i>Грегор Замза, сестра Грета</i> Композиція – <i>три спроби Грегора виповзти з кімнати відповідають трьом зіткненням із зовнішнім світом - три частини оповідання</i> Проблематика – <i>проблема відчуження та знецінення особистості, проблема сомовіданості, проблема сімейних відносин, проблема втрати гуманності.</i>	ПАСПОРТ ТВОРУ Напрямок: модернізм Течія: експресіонізм Літературний рід: епос Жанр: новела Тема: гранична самотність особистості та трагічне знецінення людського життя Ідея: відтворення трагізму буття «маленької людини», відчуженість людей, байдужість і душевна черствість, відсутність щирості в стосунках навіть між найріднішими Головні герої: Грегор Замза, Грета – сестра Грегора Композиція: три спроби Грегора Замзи виповзти з кімнати відповідають трьом зіткненням із зовнішнім світом і позначені композицією твору — його поділом на три частини Проблематика: проблема відчуження та знецінення особистості; проблема самовідданості; проблема сімейних відносин; проблема втрати гуманності
	II. 4. Визначення композиції твору. Фронтальне опитування. Подивіться на малюнки та визначте зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку твору. Зав'язка: прокинувшись уранці, комівояжер Грегор Замза побачив, що перетворився на страхітливую комаху. Розвиток дії: адаптація героя до нового способу існування, реакція оточуючих; еволюція поглядів Грегора; занепад сімейних стосунків; Кульмінація: вигнання Грегора батьком, відчуження, презирство найрідніших людей до Грегора; Розв'язка: смерть комахи, що стала полегшенням для усіх членів сім'ї.	КОМПОЗИЦІЯ ТВОРУ Зав'язка Прокнувшись уранці, комівояжер Грегор Замза побачив, що перетворився на страхітливую комаху. Розвиток дії Адаптація героя до нового способу існування, реакція оточуючих. Еволюція поглядів Грегора. Занепад сімейних стосунків. Кульмінація Вигнання Грегора батьком, відчуження, презирство найрідніших людей до Грегора. Розв'язка Смерть комахи, що стало полегшенням для усіх членів сім'ї. 1 Зав'язка 2 Розвиток дії 3 Кульмінація 4 Розв'язка

II. 5 Самостійна робота. Проходження тесту.
 Пройдіть тест на знання сюжету оповідання.
 (Учні працюють зі смартфонами. Посилання на тест
<https://forms.gle/LdehgvZZ5FzUxfow5>)

Тест за оповіданням Ф. Кафки
 "Перевтілення"
 * Обов'язково

Вкажіть своє ім'я, прізвище та номер групи. *

Мій ответ

1. Коли Грегор Замза побачив, що він не є людиною? * 1 бал

☐ 'одного вечора, прокинувшись од неспокійного сну'

☐ 'одного ранку, прокинувшись од неспокійного сну'

☐ 'одного вечора, прийшовши з роботи'

☐ 'одного ранку, прийшовши з роботи'

2. На кого обернувся Грегор Замза? * 1 бал

II. 6 Характеристика образу Грегора Замзи. Фронтальне опитування.
 Схарактеризуйте образ Грегора Замзи, користуючись планом та хмарою слів на слайді.

План характеристики:

- *Риси характеру головного героя*
- *Ставлення Грегора до сім'ї*
- *Ставлення Грегора до роботи*
- *Захоплення і мрія Грегора*
- *Причини перетворення Грегора в комаху*
- *Грегор у кінці твору*

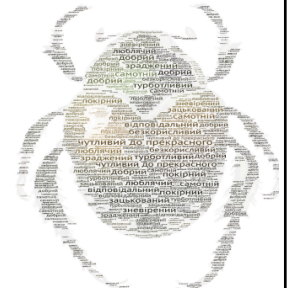
Проблемне питання.

Яка головна метафора твору?

(Перевтілення Грегора в комаху – яскрава метафора відчуження людини від усього світу. Втративши людську подобу, герой опинився за межами людського існування. Він автоматично був позбавлений права займати в суспільстві навіть найнижчий щабель, і навіть у своїй родині він не міг претендувати на будь-яке «людське» місце.

ОБРАЗ ГРЕГОРА ЗАМЗИ

- Риси характеру головного героя
- Ставлення Грегора до сім'ї
- Ставлення Грегора до роботи
- Захоплення і мрія Грегора
- Причини перетворення Грегора в комаху
- Грегор у кінці твору

	II. 7 Інтерактивна вправа «Автовідповідач» Один із здобувачів освіти стає автовідповідачем, тобто персонажем твору (в даному випадку Грегора), та повертається спиною до аудиторії. До героя звертаються здобувачі освіти і, ніби залишаючи голосові повідомлення. Перед цим потрібно назвати, хто вони для персонажа твору. Наприклад: <i>«Привіт! Я – твоя робота. Я – найголовніша у твоєму житті...»</i> Учні витягують картку з ім'ям персонажу або назвою предмету: - Мати Грегора - Батько Грегора - Сестра Грегора - Робота Грегора - Кімната Грегора	ІНТЕРАКТИВНА ВПРАВА «АВТОВІДПОВІДАЧ» П. Я – робота. Ти мене не любиш, але мусиш завжди ходити, щоб отримувати гроші...» - Мати Грегора - Батько Грегора - Сестра Грегора - Робота Грегора - Кімната Грегора
III. Підведення підсумків заняття. Рефлексія.	Інтерактивна вправа «Мікрофон». Оповідання Ф. Кафки викликало у мене почуття... Я замислився над... Для того, щоб зробити цей світ кращим, потрібно... Ф. Кафка попереджає людей про... (Про страшну силу обивательської байдужості, яка веде до загибелі. Автор стає на захист співчуття, милосердя).	ІНТЕРАКТИВНА ВПРАВА «МІКРОФОН» - Оповідання Ф. Кафки викликало у мене почуття... - Я замислився над... - Для того, щоб зробити цей світ кращим, потрібно... - Ф. Кафка попереджає людей про...
IV. Задавання домашнього завдання	Повідомлення диференційованого домашнього завдання. 1. На прикладі прочитаної новели розкрити характерні особливості індивідуального стилю Ф. Кафки. *2. Написати есе на тему «Моя версія кінцівки новели «Перевтілення».	
V. Оцінювання здобувачів освіти	Повідомлення оцінок.	

